

کسب افتخار با دارو!

زور قلبی

امروزه فشرده شدن رقابت‌های ورزشی در سطوح حرفه‌ای و ارزش مادی و معنوی سکویای قهرمانی، سبب شده است که عده‌ای از ورزشکاران ترجیح دهند از هر وسیله‌ای برای رسیدن به مدال استفاده کنند؛ خواه این استفاده به سود آن‌ها باشد یا اینکه سلامتی آنان را به خطر بیندازد. در بسیاری از رشته‌های ورزشی، امکانات عادی و روزمره دلخواه انسان نیستند. ورزشکاران نیز سرانجام به نقطه‌ای می‌رسند که حتی نمی‌توانند چند گرم یا چند صدم ثانیه رکورد خود را بهبود بخشند. به این ترتیب به سراغ راهکاری آسان می‌روند؛ یعنی استفاده از داروها که از آن به اصطلاح «دوپینگ» یاد می‌شود.

آیا داروها معجزه می‌کنند؟

برخلاف تصور بسیاری از مردم، داروهای نیروزا نمی‌توانند معجزه کنند. اما کافی است در مسابقه‌ای چون دو یا شنای ۱۰۰ متر (که نتایج به صدم ثانیه بستگی دارد)، ورزشکار از دارویی استفاده کند که اعصاب را تحریک کند و عصب‌ها صدای شلیک تپانچه آغاز را یک صدم ثانیه زودتر به مغز برسانند. به این

ترتیب، ورزشکار یک صدم ثانیه زودتر فرمان دویدن را از مغز دریافت می‌کند و به همین نسبت سریع‌تر از سایرین حرکت خود را آغاز می‌کند؛ اتفاقی که ممکن است سرنوشت مسابقه را عوض کند.

دوپینگ محصول امروز نیست!

کوشش‌های بشر برای ازدیاد قدرت بدنی، از زمان‌های دور آدمی را واداشته است که به دوپینگ دست بزنند. به طوری که امروز مشخص شده است، ورزشکاران عهد باستان نیز از راه‌هایی غیرطبیعی برای کسب موفقیت در میدان‌ها استفاده می‌کردند. به طوری که گزارش‌هایی مربوط به قرن سوم قبل از

در هر ورزش، داروهایی دوپینگ محسوب می‌شوند که بعدها برای ورزشکار، ضررهای جبران‌ناپذیری ایجاد کنند

میلاد در دست داریم مبنی بر استفاده نابجای ورزشکاران از مواد مختلف برای رسیدن به موفقیت در المپیک‌های باستانی.

آغاز دوپینگ در مسابقات مدرن

از زمانی که مسابقات ورزشی مدرن شکل گرفتند، بسیاری از ورزشکاران به سلیقه خود و براساس تجربه‌های سایرین، دارویی به همراه داشتند تا به کمک آن از فشار مسابقات بکاهند.

مثلاً در مسابقات شنای آمستردام (۱۸۶۵) و دوچرخه‌سواری شش روزه قاره اروپا (۱۸۷۹) ورزشکاران از داروهای محرک استفاده می‌کردند. در آن زمان فرانسویان از کافئین و بلژیکی‌ها از مخلوط شکر و اتر بهره می‌بردند. جالب اینجاست که مسئولیت مهم همراهان تیم‌های ورزشی، مخلوط کردن و نگهداری این گونه مواد بوده است.

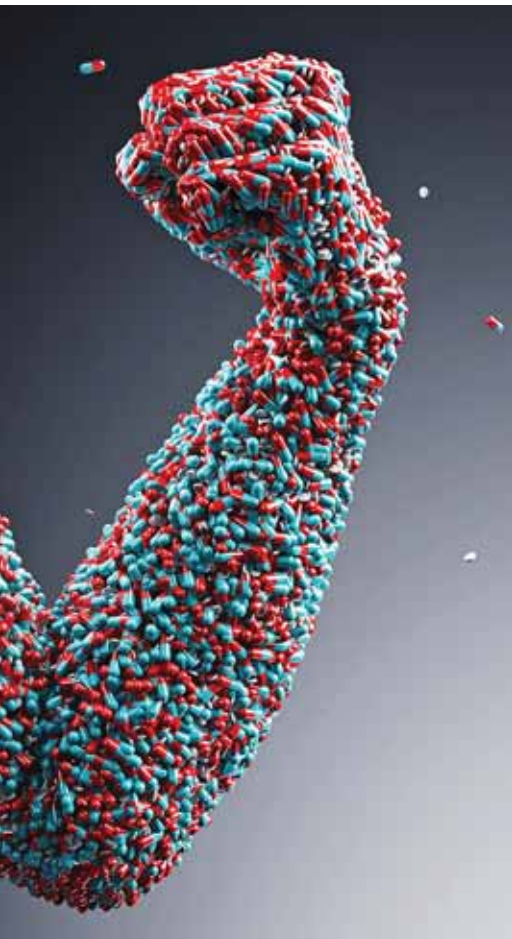
بعضی از این همراهان در مواردی ابتکار به خرج می‌دادند و بدون اطلاع از خطرات برخی از داروها، موادی چون هروئین و کوکائین به ورزشکاران می‌دادند تا آن‌ها زودتر قهرمان شوند.

استفاده از واژه «دوپینگ»

اولین بار در سال ۱۸۸۹ بود که لغت «دوپینگ» در فرهنگ لغات انگلیسی ظاهر شد. البته دوپینگ کلمه‌ای انگلیسی نبود، بلکه اصل آن مربوطه به لهجه‌ای بومی در جنوب شرقی آفریقا با نام «کفیر» بود. لغت «DOP» به آشامیدنی الکلی تندی گفته می‌شد که اهالی بومی آفریقای شرقی هنگام مراسم‌های سنتی برای تحریک بیشتر و حالت هیجانی از آن استفاده می‌کردند. انگلیسی‌ها نیز ابتدا این عبارت را به مخلوطی از تریاک و سایر مواد مخدر اطلاق کردند که برای تحریک حیواناتی چون اسب از آن استفاده می‌شد. اما با گذشت زمان، این لغت گسترش بیشتری پیدا کرد و به همه مواردی که برای تحریک و ازدیاد قدرت موقت بدن به کار می‌رفت، گفته شد.

مشهورترین دوپینگ‌ها

بدون شک بن جانسون (قهرمان دوی

چگونه دوپینگ نباشیم؟

در روزگار کنونی به هیچ عنوان نمی‌توان مانع از استفاده ورزشکاران از داروها و مکمل‌های غیرمجاز شد. طبیعی است که بدن به دارو نیاز دارد و چه بهتر که این تغذیه اصولی و دقیق باشد. باید توجه داشت که ممکن است دارویی در یک ورزش دوپینگ محسوب شود، اما در ورزش دیگری دوپینگ نباشد. به همین خاطر، قبل از هر کاری باید با قوانین ورزش خود آشنا باشیم تا دوپینگی از آب در نیاییم. یادمان باشد در هر ورزش، داروهایی دوپینگ محسوب می‌شوند که بعدها برای ورزشکار، ضررهای جبران‌ناپذیری ایجاد کنند. به همین دلیل، استفاده نکردن از داروهای نیروزای غیرمجاز، ساده‌ترین خدمتی است که هر ورزشکار می‌تواند به خود بکند.

در ایران

از دهه ۱۳۵۰ بود که بحث استفاده ورزشکاران ایرانی از داروهای نیروزا بر سر زبان‌ها افتاد. برای مثال، پس از مسابقه دو تیم «تاج سابق» و «پرسپولیس» در همان ایام و برد (۳-۱) تاج، مربی پرسپولیس مدعی شد که بازیکنان حریف دوپینگ کرده‌اند. بعدها و در بازی‌های آسیایی ۱۹۸۶ سئول، مدال‌های دو کشتی‌گیر و دو وزنه‌بردار کشورمان از آن‌ها پس گرفته شد. اتفاقی که در سال ۱۹۹۳ و پس از مسابقات کشتی قهرمانی جهان نیز برای یکی از طلایی‌های ایران رخ داد و او علاوه بر از دست دادن مدال خود، دو سال محروم شد. محرومیت ۹ تن از وزنه‌برداران تیم ملی ایران در سال ۲۰۰۶ نیز از دیگر موارد دوپینگ در تاریخ ورزش ایران محسوب می‌شود.

تیمش بود که می‌خواست با قهرمان شدن دوچرخه‌سوار، موجب شهرت و ثروت کارخانه خود شود. بعدها و در المپیک زمستانی ۱۹۵۱ (اسلو)، در اتاق تعویض لباس قهرمانانی که در مسابقات اسکی سرعت و مارپیچ شرکت کرده بودند، سرنگ‌های خالی و سایر وسایل تزریق دارو پیدا شد. در المپیک تابستانی همان سال نیز آزمایش‌ها به صورت دقیق انجام نشدند و همین سهل‌انگاری‌ها زنگ خطر را به صدا درآوردند. اندکی بعد و در سال ۱۹۶۰، **کنوت نیسن**، دوچرخه‌سوار دانمارکی، به دلیل استفاده از مواد نیروزا جان خود را از دست داد. در همان ایام ۴۴۱ ورزشکار مشکوک به دوپینگ در آمریکا مورد آزمایش قرار گرفتند و مشاهده شد که ۳۵ درصد آن‌ها دوپینگ کرده‌اند. البته فقط یک درصد آن‌ها از عواقب خطرناک دوپینگ مطلع بودند.

صدمتر المپیک ۱۹۸۸ که به دلیل دوپینگ، مدال خود را از دست داد، **دیه‌گو مارادونا** (کاپیتان آرژانتین در جام جهانی ۱۹۹۴) و **لانس آرمسترانگ** (فاتح هفت دوره مسابقات دوچرخه‌سواری تور دو فرانس که تمامی عناوین خود را به دلیل دوپینگ از دست داد) مشهورترین نفراتی هستند که استفاده آن‌ها از داروهای نیروزای غیرمجاز محرز شد. اما از دیگر دوپینگی‌های مشهور می‌توان به این نفرات اشاره کرد: **پپ گواردیولا** (بازیکن فوتبال اسپانیا)، **ماریون جونز** (دوندۀ آمریکایی برنده پنج مدال از المپیک ۲۰۰۰) و **یاب استام** (فوتبالیست هلندی باشگاه لاتزیو).

مرگ‌های مشکوک

اولین بار در سال ۱۸۸۶ بود که دوچرخه‌سواری انگلیسی به نام **لینتون** بر اثر استفاده بیش از حد از مواد محرک، جان خود را از دست داد. مرگ او به خاطر طمع سرپرست دوچرخه‌سواری